

Константин Константинов

Гроздобер

Мръкваше. Из улиците скрибуцаха пълните с грозде кораби и вли-
заха в разтворените порти. В дворищата лумнаха огньовете. Берачите ше-
таха около наслаганите софри. Замириса на топла гозба и шира. Една
гъдулка проточено се обади, после изведнъж почна ситно-ситно.

Савата се развъртя из двора, събра дружината и рече:

– Подире ми!

До фенера на портата се събраха четири глави. Арап заскача и за-
въртя опашка наоколо им.

– Слушайте, момчета! – почна Савата. – Утре гроздоберът свършва.
Туйто. Пак догодина...

Четири дълбоки въздишки се разнесоха под фенера. Савата
продължи:

– Сега внимавайте! Утре ще се обират необраните лозя. Пък аз зная
едно лозенце – ей такова е, две педи го кажи, дето и утре ще остане не-
обрано. Тая работа тъй не може. Нас чака тя. Ще отидем ние да го
оберем...

– Как тъй, бе бате Сава – продума Гочо Пумпалът. – Чуждо лозе,
пък ние да го берем?...

– Ей тъй на, чуждо не чуждо, ще го оберем. Няма да го оставим я!

– Ама значи, ще крадем, а?... – обади се и Коста.

– Ех, хубостници такива! Който не ще, да си стои в къщи. Пък кой-
то иска, утре рано да чака до воденицата. Кога сте сбърквали, като сте
ме слушали, бре лалугери?... А сега кръгом – всеки у тях и аз у дома!

Дружината се разотиде. Нощта бе покрила вече всичко. Звездите
блестяха като светли зърна. Около огньовете мърдаха сенки и гъдулката
тихичко пееше на два гласа:

Снощи си, мамо, поминах
край студен бистър кладенец...

* * *

Призори дружината се събра при воденицата. Савата бе довел Мар-
ко с два големи коша. В единия кош влезе Асен, в другия – Диньо. На
самара седна Коста, а отзад Гочо Пумпалът. Савата със зелената кутия и
Арап тръгнаха пеш. Пътят ехтеше от коли, кораби и берачи. Стигнаха
до Гочовото лозе. Момчетата разбраха за кое лозе говореше бате им Са-
ва. Запалиха огън. Извадиха от кутията хляб и сирене, хапнаха и се
пръснаха между лозите с косерчета и кошнички в ръце. Марко вързаха

за дряна. Слънцето изгря и едрите зърна на гроздовете блеснаха като учудени очички.

Сребърни паяжини се носеха из въздуха. Пожълтялото поле там долу простираше целия си гръб на слънцето. И навред из лозята се носеше глъч и смях.

Тъкмо по това време до пъдарницата на срещния връх достигна запъхтян бай Теньо налбантинът. Рунтавият Арап заръмжа и пъдарят скочи.

– Добър ден, Чауш! – поздрави налбантинът и седна да си почине.

– Дал ти Господ добро, бай Теньо! – отвърна пъдарят. – Е, най-после ще береш и ти лозето! Думам си, закъсна човекът, ще го опоскат гаргите и циганите, за цяр няма да оставят... Нейсе, нали си дошел...

– Остави лозето, Чауш... Нали знаеш, сиромаш човек за нищо не е... Берачи трябва, пък не мога да платя. Да беше жива жената, Бог да я прости, пак щяхме да го оберем – барем малко петмез за Гоча, моя малкия, да приготвим... Ами сега друга беля имам и затуй съм тръгнал. От отзарана ходя като луд – Гочо се е загубил. Рекох, дали не си го виждал тъдява...

– Гледай, гледай, за бой деца! – поклати глава пъдарят. – Няма го насам, бай Теньо. Ами я чакай... Там нещо из твоето лозе мърда... Де беля де! Циганите са. Нали ти думам – за цяр няма да оставят. Хо-хо-хо!... – викна пъдарят с все сила. – Хо-о-о!... Виж ги ти, поразниците! Чакай да ги пропъдя! – и хукна нататък. Тръгна подире му и бай Теньо.

Като стигна до синора, пъдарят спря една минута и пак извика:

– Хо-о-о! Да се пръждосвате, че като дойда, знам ли!...

– Хо-о! – обади се някой откъм лозето. – Че ела де!

– Ах, поразници такива! Ще ви науча аз как се краде грозде! – хукна отново пъдарят. И бай Теньо подире му.

Изведнъж насреща им изникнаха ухилени Коста, Асен и Диньо. А пред всички се мъдреше Гочо. Отстрани Савата се доближи до пъдаря и сърдито се обади.

– Чауш, вземи си думите назад! Кога си чул ти моята дружина да е крала?

– Ами ти що щеш тука, бре? – викна зарадван бай Теньо към Гоча.

– Заедно сме, бай Теньо – извика Савата. Нали знаем, че у вас няма кой – решихме ние да оберем лозето ви и да ти го донесем в къщи. Я погледни!

Марко, натоварен с два пълни коша, мърдаше здравето си ухо и чакаше да тръгнат.

Бай Теньо избърса чело и въздъхна:

– Да сте живи и здрави, моите момчета! Зимъс с Гочо заедно ще ви гощавам!

– Де гиди, малки юнаци! И мене объркахте! – викна разсмян пъдарят.

– Ур-р-ра! Да живее бате Сава! – извика дружината.

– С-с! Стига! изкомандва Савата. – Ходом марш! Сега вече гроздоберът може да свършва!

КРАЙ

© Константин Константинов

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: VHorse, 2007

Публикация:

Константин Константинов
ПРИКАЗКИ ЗА ТЕБЕ
Избрани приказки и разкази

ЗЛАТНА БИБЛИОТЕКА
Избрани творби за деца и юноши
Под редакцията на Дамян Дамев
Двадесет и трета книга

Редактор Христиана Василева
Художник Иван Кьосев
Художествен редактор Тончо Тончев
Технически редактор Катя Бижева
Коректор Елена Иванова
Л. Г. У. Тематичен № 2661. Година 1971
Дадена за набор на 8. II. 1971 година
Подписана за печат на 10. XI. 1971 година
Излязла от печат на 30. III. 1972 година
Формат 1/16 84/116. Тираж 60 000
Печатни коли 10,50. Издателски коли 17,12
Цена 2,15 лева.

„Народна младеж“ – издателство на ЦК на ДКМС, София, 1972
Отпечатана в ДПП „Балкан“. Подвързана в ДПК „Д. Благоев“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3269>]